

UZASADNIENIE

Postanowienia z dnia 23 września 2020 roku

Decyzją z dnia 5 listopada 2019 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. po rozpatrzeniu wniosku K. K. z dnia 8 października 2019 roku odmówił przyznania mu prawa do emerytury. W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, że przyczyną odmowy było:

- przystąpienie przez wnioskodawcę do otwartego funduszu emerytalnego i niezłożenie wniosku o przekazanie zgromadzonych tam środków na dochody budżetu państwa;
- do dnia 1 stycznia 1999 roku skarżący nie osiągnął 25 – letniego okresu składkowego i nieskładkowego (udokumentowany okres 18 lat, 8 miesięcy i 19 dni);
- nieudowodnienie przez odwołującego wymaganego 15 – letniego okresu pracy w szczególnych warunkach, wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy (udokumentowany okres 11 lat, 2 miesiące i 19 dni);
- nieudokumentowanie rozwiązania stosunku pracy z każdym pracodawcą, na rzecz którego praca ta była wykonywana bezpośrednio przed dniem ustalenia prawa do emerytury.

(decyzja - nieponumerowane strony załączonych do sprawy akt ZUS)

W odwołaniu od w/w decyzji wnioskodawca wniósł o jej zmianę i przyznanie świadczenia emerytalnego. W jego ocenie spełnił wszystkie niezbędne przesłanki do uzyskania wcześniejszej emerytury.

(odwołanie – k. 3-4 verte)

W dniu 14 stycznia 2020 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. wniósł o umorzenie postępowania w niniejszej sprawie oraz zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, że w związku z dostrzeżonym błędem w zaskarżonej decyzji z dnia 5 listopada 2019 roku wydano nową decyzję z dnia 2 grudnia 2019 roku, uchylającą jednocześnie zaskarżoną decyzję. Tym samym substrat zaskarżenia został uchylony z obrotu prawnego.

(wniosek – k. 5)

Na rozprawie w dniu 23 września 2020 roku wnioskodawca poparł odwołanie. Jednocześnie oświadczył, że nie ma 15 lat w szczególnych warunkach przed dniem 1 stycznia 1999 roku, a także że nie otrzymał decyzji ZUS z dnia 2 grudnia 2019 roku, ani żadnej innej decyzji co do wniosku o emeryturę pomostową. W tym stanie rzeczy cofnął odwołanie w zakresie zaskarżonej decyzji i wniósł o zobowiązanie ZUS celem wydania decyzji w zakresie emerytury pomostowej.

(protokół rozprawy z dnia 23 września 2020 r. – 00:00:57 – 00:28:43 – płyta CD – k. 13)

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 203 § 1 i 2 k.p.c. Pozew może być cofnięty bez zezwolenia pozwanego aż do rozpoczęcia rozprawy, a jeżeli z cofnięciem połączone jest zrzeczenie się roszczenia - aż do wydania wyroku. Pozew cofnięty nie wywołuje żadnych skutków, jakie ustawa wiąże z wytoczeniem powództwa. Na żądanie pozwanego powód zwraca mu koszty, jeżeli sąd już przedtem nie orzekł prawomocnie o obowiązku ich uiszczenia przez pozwanego, zaś § 4 stanowi, że Sąd może uznać za niedopuszczalne cofnięcie pozwu, zrzeczenie się lub ograniczenie roszczenia tylko wtedy, gdy okoliczności sprawy wskazują, że wymienione czynności są sprzeczne z prawem lub zasadami współżycia społecznego albo zmierzają do obejścia prawa.

Możliwość cofnięcia środka odwoławczego należy do uprawnień ubezpieczonego. Może on więc skutecznie cofnąć odwołanie.

Stosownie do treści art. 469 k.p.c., sąd uzna cofnięcie odwołania za niedopuszczalne także wówczas, gdyby czynność ta naruszała interes ubezpieczonego.

W świetle poczynionych ustaleń czynność wnioskodawcy, w ocenie Sądu, nie jest sprzeczna z prawem lub zasadami współżycia społecznego, nie zmierza do obejścia prawa, ani też nie narusza słusznego interesu ubezpieczonego.

Jak stanowi art. 355 k.p.c. Sąd umorzy postępowanie, jeżeli powód ze skutkiem prawnym cofnął pozew, strony zawarły ugodę lub została zatwierdzona ugoda zawarta przed mediatorem albo z innych przyczyn wydanie wyroku stało się zbędne lub niedopuszczalne.

Przytoczone przepisy mają zastosowanie również do postępowania w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych na podstawie art. 13 § 2 k.p.c.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy, na podstawie art. 355 k.p.c., orzekł jak w pkt. 1. sentencji postanowienia i umorzył postępowanie w sprawie.

W przedmiocie zaś wniosku K. K. o zobowiązanie ZUS do wydania decyzji w zakresie emerytury pomostowej to tutejszy Sąd przekazał go Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w G. do rozpoznania z uwagi na czasową niedopuszczalność drogi sądowej, albowiem organ rentowy w tym zakresie nie zajął żadnego stanowiska. Należy zauważyć, iż tak sprecyzowane roszczenie, nie było przedmiotem rozpoznania organu rentowego.

Zgodnie z dyspozycją art. 476 § 2 k.p.c. w związku z art. 2 k.p.c. przez sprawy z zakresu ubezpieczeń społecznych rozumie się sprawy, w których wniesiono odwołanie od decyzji organów rentowych dotyczących ubezpieczenia społecznego i kategorii spraw wymienionych w pkt 1-5 § 2 art. 476 k.p.c.

Na obecnym etapie postępowania, wobec braku decyzji organu rentowego w zakresie roszczenia wnioskodawcy o przyznanie emerytury pomostowej, zachodzi czasowa niedopuszczalność drogi sądowej, a właściwym do rozpoznania roszczeń pozostaje Zakład Ubezpieczeń Społecznych, od decyzji którego będzie przysługiwać wnioskodawcy prawo wniesienia odwołania do Sądu zgodnie z powołanymi przepisami.

Sąd Okręgowy rozpoznając sprawy z zakresu ubezpieczeń społecznych bezwzględnie związany jest zakresem decyzji organu rentowego. Oznacza to, że treść decyzji wyznacza zakres i przedmiot rozpoznania sądowego, w którym sąd rozstrzyga o zasadności wniosku w granicach przedmiotu zaskarżonej decyzji. Sąd nie działa w zastępstwie organu rentowego, w związku z czym nie ustala ab initio prawa do świadczeń i choć samodzielnie oraz we własnym zakresie rozstrzyga wszelkie kwestie związane z prawem lub wysokością świadczenia objętego decyzją, to jego rozstrzygnięcie odnosi się do zaskarżonej decyzji. Przed sądem wnioskodawca może żądać jedynie korekty stanowiska zajętego przez organ rentowy i wykazywać swoją rację, odnosząc się do przedmiotu sporu objętego zaskarżoną decyzją, natomiast nie może żądać czegoś, o czym organ rentowy nie decydował. Z tego względu odwołanie wnoszone od decyzji organu ubezpieczeń społecznych nie ma charakteru samodzielnego żądania, a jeżeli takie zostanie zgłoszone, sąd nie może go rozpoznać.

W wyroku z dnia 9 września 2010 roku wydanym w sprawie II UK 84/10 (opubl: L.) Sąd Najwyższy wskazał, że przeniesienie sprawy na drogę sądową przez wniesienie odwołania od decyzji organu rentowego ogranicza się do okoliczności uwzględnionych w decyzji, a między stronami spornych; poza tymi okolicznościami spór sądowy nie może zaistnieć. Oznacza to więc, że spór sądowy w konsekwencji odwołania od decyzji ogranicza się do okoliczności w niej uwzględnionych, ale tylko tych, które są sporne między stronami. A contrario, okoliczności niesporne między stronami jak i sporne lecz nie uwzględnione w decyzji pozostają poza granicami tego postępowania sądowego. Powyższe wynika wprost z charakteru postępowania sądowego z zakresu ubezpieczeń społecznych, które ma charakter rozpoznawczy i kontrolny. Tym samym bezwzględnie postępowanie sprowadza się do oceny zasadności rozstrzygnięcia dokonanego

przez organ rentowy w zakresie wyznaczonym przez treść zaskarżonej decyzji. (tak m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 13 maja 1999 roku, II UZ 51/99 OSNP 2000/15/601; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 2 marca 2011 roku, w sprawie o sygn. akt II UZ 1/11, LEX; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 22 lutego 2012 roku, w sprawie o sygn. akt II UK 275/1111 LEX oraz wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 18 stycznia 2013 roku, w sprawie o sygn. akt III AUa 940/12, LEX).

Z uwagi na powyższe tj. na czasową niedopuszczalność drogi sądowej Sąd, na podstawie art. 199 § 1 pkt 1 k.p.c. w związku z art. 464 § 1 k.p.c. orzekł jak w pkt 2 sentencji postanowienia.

ZARZĄDZENIE

odpis postanowienia wraz z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi organu rentowego.